

8. Interpelácia poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky Zuzany Števulovej na ministra vnútra Slovenskej republiky Matúša Šutaj Eštoka podaná 22. októbra 2024 vo veci schválenia funkčnosti Objednávacieho systému na OCP

JUDr. Zuzana Številová, poslankyňa Národnej rady Slovenskej republiky

KANCELÁRIA NR SR PODATEĽŇA	
Došlo:	22 -10- 2024
Číslo záznamu: 22456	Číslo spisu: WR-0005-0677/2024-18
Listy:	Prílohy:
	Vybavuje:

Vážený pán
Ing. Peter Žiga, PhD
podpredseda Národnej rady Slovenskej republiky
poverený výkonom právomocí predsedu

V Bratislave, 22. 10. 2024

VEC: Interpelácia ministra vnútra Slovenskej republiky Matúša Šutaja Eštoka

Vážený pán podpredseda Národnej rady Slovenskej republiky,

V súlade s čl. 80 Ústavy Slovenskej republiky a § 129 zákona č. 350/1996 Z.z. o rokovacom poriadku týmto podávam interpeláciu ministra vnútra SR v nasledovnom znení:

Vážený pán minister vnútra,

na základe informácií, ktoré mám od cudzincov a cudziniiek pobývajúcich na území Slovenskej republiky, od organizácií, ktoré sa venujú právnej pomoci cudzincom, na základe vlastných poznatkov a na základe medializovaných informácií by som Vás chcela požiadať o vysvetlenie ohľadne funkčnosti Objednávacieho systému na OCP (Objednávací systém na OCP, Ministerstvo vnútra SR - Polícia) (ďalej len "registračný systém"), prostredníctvom ktorého sa cudzinci objednávajú na termín na udelenie/obnovenie povolenia na pobyt na území SR.

Už dlhodobo sa cudzinci sťažujú na nedostupnosť voľných termínov v tomto objednávacom systéme. Zároveň na webe o tomto visí aj oznam MV SR, ktorý tiež uvádza, že "Z dôvodu vysokého záujmu cudzincov o udelenie/obnovenie pobytu na území Slovenskej republiky, rezervačný systém Ministerstva vnútra Slovenskej republiky pre predmetné životné situácie aktuálne nedisponuje voľnými termínmi."

Cudzinci reportujú, že voľné termíny nie sú aj niekoľko mesiacov (!), že systém pri vyplňaní žiadostí neustále padá a že s voľnými termínmi sa obchoduje, pričom od priekupníkov je možné si zakúpiť voľný termín na oddelenie cudzineckej polície za niekoľko stoviek eur.

Tieto informácie bol aj medializované napríklad tu (Cudzinihttps://dennikn.sk/4235187/cudzinecka-policia-ma-dieru-v-systeme-k-terminom-sa-do-stali-priekupnici-a-predavaju-ich-za-250-eur/necka-policia-ma-dieru-v-systeme. K termínom sa dostali priekupníci a predávajú ch za 250 eur — Denník N).

Situáciu nedávno počas výjazdu v Nitrianskom kraji kritizoval aj prezident Slovenskej republiky Peter Pellegrini.

Pán minister, iste uznáte, že prax dlhodobu potvrdzuje viaceré veci:

- právna úprava zákona o pobyte cudzincov pre udelenie/obnovenie pobytu je pomerne komplikovaná a preto sú cudzinci a cudzinky často odkázaní na právnu pomoc, keďže sami by nevedeli splniť náročné zákonné podmienky a zároveň je pre nich nevyhnutné dodržiať zákonom stanovené (prísne) lehoty, aby im pobyt nebol zrušený alebo neuplynul,
- zavedenie registračného systému odstránilo nedôstojnú situáciu, kedy sa pred oddelenia cudzineckej polície vytvárali dlhé rady a s poradím v radom sa obchodovalo a zároveň priviedlo systém objednávaní na oddeleniach cudzineckej polície do 21. storočia,
- Slovensko dlhodobu trpí nedostatkom pracovnej sily a zamestnávateľia sú odkázaní na zamestnávanie cudzincov, bez ktorých by už dnes mnohé sektory našej ekonomiky a služieb nefungovali,
- trend nárastu počtu cudzincov je dlhodobý, nenastal zo dňa na deň a je ovplyvnený najmä dopytom po pracovnej sily a tiež príchodom ľudí z Ukrajiny, ktorým je poskytované dočasné útočisko. Počet legálne pobývajúcich cudzincov na našom území k 30.6.2024 bol 271 692 osôb (v porovnaní s 30.6.2023, kedy išlo o 238 401 cudzincov).

Pán minister, verím, že si aj Vy uvedomujete, že je povinnosťou vlády SR a osobitne ministerstva vnútra SR vytvárať pre cudzincov a cudzinky také podmienky, aby dokázali splniť svoje zákonné povinnosti na území SR. To znamená, že objednávací systém by mal fungovať riadne a poskytovať cudzincom dostatok voľných termínov na to, aby si mohli svoje bytovú záležitosti riadne a včas upraviť.

V opačnom prípade totiž hrozí, že cudzinci sa začnú Slovensku vyhýbať a zamestnávateľia budú mať stále viac problémov získať dôležitú pracovnú silu. Ak cudzinci nebudú mať možnosti splniť svoje povinnosti riadne a včas, zároveň hrozí že nie vlastnou vinou upadnú do ilegality, čo bude predstavovať ďalšiu administratívnu záťaž pre už teraz napäté kapacity cudzineckej polície.

Zároveň, informácie o tom, že s voľnými termínmi sa obchoduje na čiernom trhu sú alarmujúce, priamo popierajú účel registračného systému a podporujú kriminalitu, čo nie je v záujme nikoho.

Pán minister, moje otázky znejú nasledovne:

1. Akým spôsobom riešite aktuálne problémy s rezervačným systémom na OCP a nedostatkom voľných termínov ? Kedy je možné očakávať zlepšenie - bude to v dňoch, týždňoch?
2. Koľko je v čase odpovede na moju žiadosť v systéme voľných termínov na mesiace november, december a január v rámci celého Slovenska rozdelené podľa jednotlivých OCP?
3. Ako je systém zabezpečený proti ochodovaniu s termínmi? Ako je možné, že s termínmi sa obchoduje a priekupníkom sa zjavne darí obchádzať pravidlá systému? Čo presne robíte pre to, aby ste obchodovanie s termínmi zastavili? Prebieha v tejto veci vyšetrovanie?Majú ľudia takéto praktiky nahlasovať a ak tak kde?

4. Čo odporúčate cudzincom, ktorí sú pre túto situáciu v ťažkej situácii a nevedia sa dostať k voľnému termínu? Čo majú robiť a ako majú postupovať? Čo v prípade, ak si nestihnú vybaviť termín včas, lebo systém im žiaden voľný termín neponúka? Ako sa štát chce vysporiadať s ich životnou situáciou, za ktorú nemôžu a ktorú spôsobí nefunkčný termín, hrozí im vyhostenie a zákaz vystupu?
5. Aký je personálny stav na oddeleniach cudzineckej polície v Slovenskej republike? Sú naplnené počty pracovných miest? Koľko zamestnancov pracuje na každom oddelení cudzineckej polície na vybavovaní stránok?

Vážený pán minister, verím, že aj Vám záleží na tom, aby si štátna správa pod Vaším vedením plnila svoje úlohy, medzi ktoré patrí aj zabezpečovanie riadneho fungovania registračného systému na OCP a predchádzanie tomu, aby sa cudzinci bez vlastnej viny ocitli v situácii, kedy nevedia získať voľný termín na cudzineckú políciu včas, alebo boli nútení kupovať si termín na čiernom trhu.

Vopred ďakujem za odpoveď na moje otázky,

JUDr. Zuzana Številová
poslankyňa NR SR